

Socialförsäkringsdepartementet
Enheten för arbetsgivarpolitik
s.sf@regeringskansliet.se
eeva.seppala@regeringskansliet.se

Ort/Datum
Stockholm 20240701

Vår referens
Lise-Lotte Argulander

Er referens/Dnr
S2024/00752

Remissyttrande av betänkandet En utvärdering av förändringar i sjukförsäkringens regelverk under 2021 och 2022 (SOU 2024:26)

Företagarna har beretts möjlighet att svara på remissen och lämnar följande synpunkter.

Vi lämnar en övergripande bedömning av de slutsatser och förslag som utredningen kommit fram till.

Företagarna är Sveriges största medlemsorganisation för små och medelstora företag och företräder ca 60 000 företagare genom 250 lokalföreningar. Sverige har idag drygt en miljon företag och ca 500 000 företagare. Det motsvarar ungefär 10 procent av alla sysselsatta i Sverige. Nästan två miljoner människor arbetar idag i företag med färre än 50 anställda. Det är nästan dubbelt så många fler än vad som jobbar i företag med fler än 50 anställda. Sammantaget utgör de omkring 40 procent av hela arbetskraften i Sverige.

Medelantalet anställda i våra medlemsföretag är mellan 4 och 5 personer. Bland Sveriges företag idag med upp till 49 anställda och minst 1 anställd är det drygt 6 av 10 som inte är bundna av kollektivavtal eller hängavtal. Det innebär att drygt 800 000 anställda enligt en uppskattning som grundar sig på våra undersökningar inte kommer att omfattas av delar av de förslag som nu presenterats, med mindre än att det klargörs i lagstiftningen.

Om förslagen som lämnas

Företagarna tillstyrker förslagen om att

- bedömningen vid dag 180 ska göras mot normalt förekommande arbete utan undantag för övervägande skäl under förutsättning att Försäkringskassans tillämpning av särskilda skäl ändras samt att Försäkringskassan åläggs ett reglerat ansvar att senast dag 60 i den försäkrades sjukperiod ha utrett om arbetsgivaren bedriver en aktiv rehabilitering i enlighet med lagstiftningen.
- särskilda skäl endast ska kunna tillämpas från dag 180 till och med dag 365 och om prognosen i det medicinska underlaget är tydligt under förutsättning att Försäkringskassans tillämpning av särskilda skäl ändras samt att Försäkringskassan åläggs ett reglerat ansvar att senast dag 60 i den försäkrades sjukperiod ha utrett om arbetsgivaren bedriver en aktiv rehabilitering i enlighet med lagstiftningen.

- äldre inte bör undantas från bedömningen mot normalt förekommande arbete vid bedömning av rätt till sjukpenning, men anser att det kan vara orimligt med en omställningstid som tar upp majoriteten av kvarvarande yrkesliv för individen.

Företagarna avstyrker förslaget om borttagande av att möjlighet till ojämn förläggning av arbetstiden ska finnas om det är medicinskt motiverat och den försäkrades arbetsförmåga tas tillvara. Det är av största vikt att så mycket som möjligt av arbetsförmågan tas tillvara och om en ojämn arbetstidsförläggning kan underlätta det bör det tillåtas.

I övrigt har Företagarna inget att invända mot förslagen i utredningen, men vill dock betona att det är av vikt att förändringar i sjukförsäkringssystemet inte görs med alltför korta tidsperspektiv. En långsiktigt hållbar lagstiftning som även de mindre företagen förstår och kan tillämpa är önskvärd. Sjukförsäkringen har som syfte att ge ekonomiskt understöd när och så länge en arbetstagare är sjuk eller i rehabilitering. När arbetstagaren är så frisk att arbete kan utföras, även om det inte är i det yrke som arbetstagaren hade innan, ska arbetslinjen främjas. Det finns andra system som ska hjälpa till vid exempelvis omställning till annat arbete.

Företagarna vill därtill framhålla vikten av en aktiv rehabiliteringsprocess. Arbetsgivare behöver arbeta proaktivt och så tidigt som möjligt vid en sjukskrivning bedöma möjligheterna till anpassning av arbetsuppgifter och andra arbetslivsinriktade åtgärder. Därför anser vi att nuvarande tidsgränser i sjukförsäkringen, med fasta tidpunkter då Försäkringskassan bedömer den sjukskrivnes arbetsförmåga i förhållande till det egna eller annat arbete, är viktiga incitament för att förkorta sjukskrivningstiden. Viss flexibilitet i systemet för individuella bedömningar är emellertid viktiga att bibehålla. Även om det ligger utanför utredningens uppdrag, anser Företagarna att det bör framhållas att förmånsbeskattningen av privata sjukvårdsförsäkringar borde avskaffas, för att främja arbetsgivares insatser för anställdas rehabilitering.

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk Chef
Företagarna

Lise-Lotte Argulander
Näringspolitisk expert Arbetsmiljö
Företagarna